

Türkiye’de Sivil Toplumun Gündemi

Ekim - Kasım 2021

İLKE
ilim kültür eğitim vakfı

todam
TOPLUMSAL DÜŞÜNCE VE ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

**“Türkiye’de Sivil
Toplumun Gündemi”
bülteni Türkiye
sivil toplumundaki
gelişmeleri takip etmek,
değerlendirmek, sivil
toplum bilincini arttırmak
amacıyla aylık olarak
hazırlanmaktadır.**

İmtiyaz Sahibi

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı

Genel Yayın Yönetmeni

Lütfi Sunar

Yayın Sorumlusu ve Editörler

H. Merve Bircan Altınsoy

Mustafa Halil Aydın

Grafik Tasarım

Seyfullah Bayram

A : Aziz Mahmut Hüdayi Mah.
Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul

T : +90 216 532 63 70

W : ilke.org.tr/todam

M : todam@ilke.org.tr

© Tüm hakları saklıdır. İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı'nın yazılı izni olmadan bu eserin hiçbir kısmı elektronik ya da mekanik yollarla çoğaltılamaz.

TODAM'ın sivil toplum araştırmaları çerçevesinde çıkartmaya başladığı “Türkiye’de Sivil Toplumun Gündemi” bülteni Türkiye’de faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının yayınlarının ve organizasyonlarının incelendiği, özetlendiği bir bülten olarak yayımlanmaya devam ediyor. Aylık olarak çıkartılan ve Türkiye’deki sivil toplum faaliyetlerini bütüncül bir perspektifle gözler önüne koymayı amaçlayan bültenin, ayrıca STK’ların görünürlüğü, Türkiye’deki sivil toplum bilincini ve STK’lar arasındaki işbirliğini arttırmak da hedefleri arasında yer alıyor.

Ekim-Kasım bülteni hazırlanırken Türkiye’deki pek çok STK’nın faaliyetleri incelendi. Covid-19 salgını sonrası Zoom ve türevi programların da sağladığı kolaylıkla birçok seminer, konferans gibi organizasyonlar kolay bir biçimde düzenlenebilir hale geldi. Dolayısıyla bu faaliyetlerin birçoğuna bültenimizde yer veremedik. Rapor, kitap, bilgi notu gibi yarı akademik çalışmaların yanı sıra çalıştay, sempozyum, eğitim atölyeleri gibi geniş ölçekli organizasyonları dikkate aldık ve bunlara bültenimizde kronolojik olarak yer verdik. Bültenin online versiyonunda, haber başlıklarına haberin kaynağına götüren linkleri yerleştirdik.

Toplamda 15 faaliyetin yer aldığı bu sayıda ayın faaliyeti olarak Sivil Sayfalar’ın Etkiniz AB işbirliğinde STK’ların dilekçe hakkına ilişkin hazırladığı rapor kendine yer buldu. Diğer yandan ayın kurumu 6’ncısını düzenledikleri Türkiye İş Ahlakı Zirvesi ile İGİAD oldu.. Ayın röportajı olarak ise uzun yıllardır sivil toplumun içinde olan Halit Bekiroğlu’yla Türkiye sivil toplumunun dijitalleşme performansını ve İLKE Vakfı Youtube kanalında başladığı video serisi ile alakalı konuştuk.

SUNUŞ

İLKE İlim Kùltür Eğitim Vakfı çatısı altındaki kurumlarla birlikte iş ahlakı ve girişimcilik, akademik çalışmalar, yaygın din eğitimi, eğitim ve toplum alanlarında faaliyet göstermektedir. İLKE Vakfı çatısı altında; bu çabanın sınırlarını genişletmek ve Mùslùman toplumlar özelinde de yeni stratejiler üretmek ve çözüm önerilerinde bulunmak adına Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi (TODAM) kurulmuştur. TODAM, Tùrkiye’deki fikri birikim ve yönelimlerin takip edildiği, tüm dünya ile entelektüel etkileşim ve ilişki kuran, toplumsal değişim alanlarında çalışmalar yaparak veri setleri ve analiz modellerinin oluşturulduğu bir merkez olarak tasarlandı. TODAM, toplumsal değişimi takip ederken bu değişimin önemli alanlarından biri olan sivil toplumu da mercek altına alıyor. Kurumsal Yönetim Akademisi’nde başlatılan sivil toplumun geliştirilmesi faaliyeti TODAM’da devam ediyor.

Tùrkiye’de, özellikle İslami camiada, sivil toplum çalışmaları önemli bir kalemi oluşturmaktadır. Ancak bu sivil toplum kuruluşlarının (STK) birbirlerinden haberdar olabileceği alanların fazla olmaması dikkat çekmektedir. Bu bağlamda nitelikli bir sivil toplum için düşünce ve modeller üretme hedefimizin ilk ayağı olan Tùrkiye’de Sivil Toplum Bùlteni ile karşınızdayız.

TODAM bünyesinde hazırlanan “Tùrkiye’de Sivil Toplumun Gündemi” bùlteni ile birlikte Tùrkiye’de faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının nabzının tutulması amaçlanmaktadır. Tùrkiye’deki STK’ların hazırlamış olduğu rapor, bilgi notu, rehber, kitap gibi yarı akademik çalışmaların yanı sıra yürütmüş oldukları alıştay, sempozyum, eğitim atölyeleri gibi faaliyetlere toplu halde verilerek bütüncül bir bakış ortaya konulması planlanmaktadır. Bu şekilde sivil toplum kuruluşlarını birbirlerinden haberdar etme, görünürlüklerini artırma ve olası iş birliklerine temel oluşturmayı hedeflenmektedir.

İLKE Vakfı olarak yayımladığımız bu bùlteni muhatabına ulaşmasını ümit ediyor, istifadenize sunuyoruz. Temennimiz yayımlamış olduğumuz Tùrkiye’de Sivil Toplumun Gündemi bùlteninin yeni ve önemli kazanımlara yol açmasıdır. Gayret bizden, tevfiğ Allah’tandır.

Lùtfi SUNAR

İLKE Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

“Türkiye’de Hava Kirliliği Kara Rapor 2021” Yayımlandı

Tarih: 01 Ekim 2021

STK: Temiz Hava Hakkı Platformu

Türü: Rapor

Temiz Hava Hakkı Platformu’nun (THHP) “Kara Rapor 2021: Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri” araştırması yayımlandı.

Bu yıl dördüncüsü yayınlanan rapora göre, Türkiye’de sadece 2 kentin havası temiz. 3 büyük ilin de dahil olduğu 45 ilde ise hava kirliliği, ulusal sınır değerlerini aşıyor. Orman yangınlarının da havayı kirlittiği belirtilen raporda, hava kirliliğinin Covid-19 virüsünün vücuda girişini kolaylaştırdığına da dikkat çekildi. Raporda, THHP tarafından sunulan çeşitli çözüm önerileri ve eylem stratejileri de yer alıyor.

YAPEX Restorasyon ve Kültür Mirasını Koruma Fuarı İstanbul’da Gerçekleştirildi

Tarih: 05 Ekim 2021

STK: ÇEKÜL Vakfı

Türü: Etkinlik

ÇEKÜL Vakfı işbirliği ve Tarihi Kentler Birliği desteğiyle Akdeniz Tanıtım tarafından düzenlenen fuar, 22-24 Eylül tarihlerinde Yenikapı Dr. Mimar Kadir Topbaş Gösteri ve Sanat Merkezinde, koruma alanında çalışan uzmanları, yerel yönetim temsilcileriyle bir araya getirdi.

“Kırsal Miras ve Kent İlişkisi” temasıyla gerçekleşen ve bu yıl 11’incisi düzenlenen fuar, her yıl farklı bir koruma başlığını gündeme taşıyor. Yaşadığımız yangın ve sel felaketleri, küresel iklim değişikliğinin gözle görülür etkileri bu yıl fuar temasına da doğrudan yansdı; YAPEX Fuarı kır ve kent arasındaki dengelere, doğal-kültürel miras ve insan ilişkisine dikkat çekmeyi hedefleyerek başlığına kırsal miras ve kent ilişkisini taşıdı.

“İstanbul’da Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Algı ve Tutumlar” Raporu Yayınımlandı

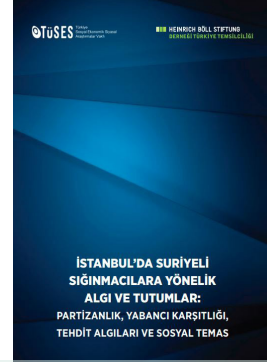
Tarih: 06 Ekim 2021

STK: Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye

Türü: Rapor

Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye temsilciliği İstanbul özelinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının Suriyeli sığınmacılara yönelik algı ve tutumlarını ortaya koymak ve bunların altında yatan siyasi, sosyoekonomik ve kültürel faktörleri tespit etmek amaçlı bir rapor yayımladı.

Kerem Morgül, Osman Savaşkan ve Burcu Mutlu'nun hazırladığı raporda göçmenlere yönelik tutumlar üzerine yapılan akademik çalışmalar da dikkate alarak araştırmada özellikle kimlik temelli tehdit algılarının ve maddi kaygıların rolüne odaklanıldı. Bu çerçevede politik tercihler, etnik kimlik, dini aidiyet, yaşam tarzı, toplumsal sınıf ve cinsiyet gibi değişkenler kullanılarak farklı siyasi ve toplumsal kesimlerden vatandaşların Suriyelilere yaklaşımları analiz edildi.

İzmit Belediyesi STK ve Esnaf Masası Kuruldu

Tarih: 06 Ekim 2021

STK: İzmit STK ve Esnaf Masası

Türü: Kuruluş

İzmit Belediyesi ile İzmit'te faaliyet gösteren tüm STK'lar, meslek odaları ve İzmit esnafı arasındaki iletişimi güçlendirecek, esnafın sorunlarını dinleyecek STK ve Esnaf Masası kuruldu.

İzmit Belediyesi bünyesinde kurulan STK ve Esnaf Masası, İzmit'te faaliyet gösteren tüm dernekler, meslek odaları ve esnafarla iletişim içerisinde olarak bir işbirliğinin ortaya çıkmasını amaçlıyor. Bu sayede belediye ile STK'lar ve esnaf arasında koordinasyon sağlanarak iletişim artacak. Katılımcı belediyeçiliğin örnek çalışmalarından birisi olması planlanan STK ve Esnaf Masası Cem Serhat Dayanç, Eray Bodur, Birol Sağlam, Nurullah Özer'den oluşuyor.

“Gıda Enflasyonu Üzerine: Öngörüler, Önlemler, Öneriler” Başlıklı Politika Notu Yayınlandı

Tarih: 22 Ekim 2021

STK: İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı

Türü: Politika Notu

Fahri Yavuz, “Gıda Enflasyonu Üzerine: Öngörüler, Önlemler, Öneriler” başlıklı politika notunu İLKE Vakfı çatısı altında faaliyet gösteren İslam İktisadı Araştırma Merkezi (İKAM) için kaleme aldı.

Politika notunda Dünya’daki 2008 ekonomik krizinin ardından kendini gösteren gıda enflasyonu, Türkiye’de de 2020’nin ilk çeyreğinden sonra COVID-19 salgınının ve Ekim-Kasım aylarında oluşan kuraklık endişesinin etkisiyle görünür olduğu vurgulanıyor. Ayrıca gıda enflasyonunun olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik sil baştan bir anlayışla değil, mevcut yapıdaki kazanım ve birikimlerden yararlanılarak ve eksiklikler giderilip iyileştirilerek Yeni Hal Yasasının tamamlanmasının gerçekleştirilmesi tavsiye ediliyor.

“Sivil Toplum Örgütleri İçin Temel Veri Eğitimi Kılavuzu” Yayınlandı

Tarih: 25 Ekim 2021

STK: Eşit Haklar İçin İzleme Derneği

Türü: Kılavuz

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği’nin hazırladığı, ‘Sivil Toplum Örgütleri İçin Temel Veri Eğitimi Kılavuzu’ yayınlandı. Pınar Dağ tarafından hazırlanan yayın, verinin sivil toplum için neden önemli olduğunu ve verinin nasıl kullanılacağını göstermek amacını taşıyor.

10 bölümden oluşan Kılavuz, verinin Sivil Toplum Örgütleri (STÖ) için neden önemli olduğunu, veriyi anlamlandırmak için yapılması gereken ön hazırlıkları ve temel veri becerilerini geliştirmek için tasarlandı. 137 sayfadan oluşan Kılavuz’da veri toplama, veri doğrulama, veri temizleme, veri analizi, veri görselleştirme, açık veri ve sivil toplum ilişkisi başlıkları yer alıyor. Yayında, sivil toplum için verinin neden önem taşıdığı içinde bulunduğumuz teknolojik ilerleme ve dijitalleşme ile açıklanıyor. Veri kullanımının öneminin her geçen gün artması, dijitalleşen içeriğin kullanılması ve daha etkili şekilde sunulması için STK’ların da faaliyetlerinde veriyi nasıl kullanacağını bilmesini gerektiriyor.

“Türkiye’nin Karbonsuzlaşma Yol Haritası: 2050’de Net Sıfır” Raporu Yayımlandı

Tarih: 26 Ekim 2021

STK: İstanbul Politikalar Merkezi

Türü: Rapor

Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi tarafından 2020 yılında başlatılan bir araştırmanın sonuçlarını bir araya getirdiği rapor, Türkiye’nin Paris Anlaşması’nı onaylaması ve 2050’de Net Sıfır hedefini kabul etmesi halinde ekonomisinin nasıl bir dönüşümden geçmesi gerektiğini ortaya koyacak bir yol haritası hazırlamayı amaçlıyor.

Türkiye’nin ekonomik faaliyetlerinden kaynaklanan karbon emisyonlarının 2050 tarihine kadar nasıl bir seyir izleyeceğini ve Net Sıfır hedefine uygun olarak 2050’ye kadar emisyonlarını sıfırlamak ve NDC’sini güncellemek için izlemesi gereken olası patikayı ortaya koyan rapor Türkiye’nin yeni emisyon azaltım patikasına ilişkin bilimsel temellere dayalı bir iklim politikası tartışmasını başlatmak ve dönüşümün yol haritasını belirleyecek bilimsel çalışmalara katkıda bulunmayı amaçlıyor.

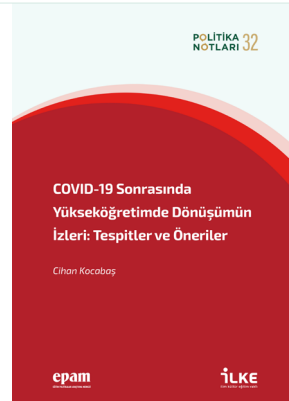
“COVID-19 Sonrasında Yükseköğretimde Dönüşümün İzleri: Tespitler ve Öneriler” Başlıklı Politika Notu Yayımlandı

Tarih: 28 Ekim 2021

STK: İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı

Türü: Politika Notu

İLKE Vakfı çatısı altında faaliyet gösteren Eğitim Politikaları Araştırma Merkezi’nin (EPAM) tarafından COVID-19 salgını sonrasındaki süreçte okulların yeni eğitim öğretim sezonuna hazır olma durumunu anlamak ve değerlendirmek için organize ettiği çalıştay serisinde ortaya çıkan görüş ve perspektiflerin genişletilmesi ile hazırlandı.

Çalışma COVID-19 salgını sürecinde kapalı kalan yükseköğretim kurumlarının yeni akademik yılda yüz yüze eğitime başlarken mevcut durumlarının değerlendirilmesi ve salgın sebebiyle yaşanan değişimlerin kurumların geleceği perspektifiyle irdelenmesi amaçlanıyor. Ayrıca yükseköğretim bağlamında kampüs, eğitim ortamları, öğretim üyeleri, eğitim-öğretim, öğrenciler, barınma, yönetim ve özerklik mevzularına değinilerek çözüm önceliği taşıyan sorunların tanımlanması ve çözümü için gerekli adımların atılması adına politika uygulayıcılarına yol gösterici notlar ve tespitler yer alıyor.

“Türkiye’de Ev Sahipliği ve Kiracılığın Değişen Yapısı” Başlıklı Politika Notu Yayımlandı

Tarih: 30 Ekim 2021

STK: İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı

Türü: Politika Notu

Gebze Teknik Üniversitesi’nden Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Ziya Paköz, “Türkiye’de Ev Sahipliği ve Kiracılığın Değişen Yapısı” başlıklı politika notunu, İLKE Vakfı çatısı altında faaliyet gösteren Toplumsal Düşünce ve Araştırmalar Dergisi (TODAM) için kaleme aldı.

Politika notunda; küresel konut piyasasındaki ve Türkiye’deki eğilimlerin benzer istikamette olduğu, kiracıların motivasyonunun ve buna bağlı olarak ihtiyaç ve sorunlarının farklılaştığı, Türkiye’de ailelerin %6’sına tekabül eden yaklaşık 1,5 milyon ailenin hem yoksulluk sınırının altında hem de ikamet ettiği evde kiracı konumunda yaşadığı, kentsel dönüşümün kiracıları ve hassas kesimleri çoğunlukla olumsuz etkilediği gibi bulgulara yer verildi.

Zehirsiz Sofralar Platformu Kuruldu

Tarih: 02 Kasım 2021

STK: Zehirsiz Sofralar Platformu

Türü: Kuruluş

Zehirsiz Sofralar Platformu, sağlık, çevre, ekolojik yaşam, tüketici hakları, doğa koruma, tarım, gıda ve benzeri alanlarda çalışan 38 kurum tarafından kuruldu. Platformu 23 STK ve sivil inisiyatif de destekliyor.

tüm canlılar için
#ZEHIRSIZSOFRALAR

Zehirsiz Sofralar Platformu altında Türkiye Organik Ağı (TORA), Zehirsiz Sofralar Pestisit Eylem Ağı (ZSPEA) gibi çeşitli ağlar da yer alıyor. Her biri sofralara gelen gıda ile gıda dışı tarımsal ürünlerin bulunabilir, erişilebilir, sağlıklı ve güvenilir olmasını sağlamak için yapılacak bütün faaliyetlerde kamusal refahı, gelecek kuşakların ve tüm canlıların yaşam hakkını gözetecek, ekosistemi koruyacak; iklim krizini de dikkate alarak uzun vadeli, ihtiyaçlara odaklı, yerelliği ve kendine yeterliliği önceleyen, kadim bilgi ve pratikleri de dikkate alan, adil bir bakış açısını egemen kılmak amacını benimsiyor.

Yetimlere Topraksız Tarım Eğitimi

Tarih: 04 Kasım 2021

STK: İHH İnsani Yardım Vakfı

Türü: Eğitim

İHH İnsani Yardım Vakfı, Endonezya’da bulunan İstanbul Baba Murat Korkmaz Yetimhanesi’nde, yetim kız çocuklarına topraksız tarım (hidroponik) uygulaması eğitimi veriyor. Yetimler, yaptıkları tarım üretimiyle kendi gelirlerini kendileri sağlıyor.

İHH İnsani Yardım Vakfı, Endonezya’nın Açe bölgesindeki İstanbul Baba Murat Korkmaz Yetimhanesi’nde, yetim kız çocuklarının el becerilerinin gelişmesi ve kendilerini geliştirmeleri için doğal ve hızlı tarım yöntemi olan topraksız tarım çalışmaları yürütüyor. Çalışmalar kapsamında yetimhane içerisinde, tarım alanları kuran İHH, 97 yetim kız çocuğun ve 6 belletmenin de yardımları ile yetimhanedeki tarım faaliyetlerini sürdürüyor. Süreç sonunda tarımdan elde edilen ürünler, paketlenerek satışa sunuluyor. Tarım sürecini öğrenen yetim kız çocukları, aynı zamanda yetimhane için gelir kaynağı sağlıyor.

Türkiye İş Ahlakı Zirvesi’nin 6’ncısı İstanbul’da Yapıldı

Tarih: 13 Kasım 2021

STK: İGİAD

Türü: Zirve

İGİAD tarafından düzenlenen, iş ahlakı konusuna dikkat çekmeyi ve bu konuda duyarlılık oluşturmayı hedefleyen Türkiye İş Ahlakı Zirvesi’nin 6’ncısı İstanbul’da gerçekleşti.

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) tarafından bu yıl 6’ncısı düzenlenen Türkiye İş Ahlakı Zirvesi, ‘Zor zamanda iş ahlakının önemi’ temasıyla İstanbul’da gerçekleşti. Zirve, Türkiye’de iş ahlakını kamuoyunun, devlet kurum ve kuruluşlarının, iş dünyasının ve STK’ların gündemine taşımayı; İş ahlakı konusunda duyarlılık artışı sağlamayı; İş ahlakının yaygınlaşmasına katkıda bulunmayı; iş ahlakında iyi uygulama örneklerini ortaya çıkarmayı ve kamuoyunun gündemine taşımayı amaçlıyor. İGİAD ev sahipliğinde ‘zor zamanlarda iş ahlakının önemi’ temasıyla gerçekleşen zirveye Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, LC Waikiki Grubu CEO’su Mustafa Küçük, Eyüp Sabri Tuncer Kozmetik Sanayi Yönetim Kurulu Başkanı Hasan Engin Tuncer, Türkiye Halk Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Recep Süleyman Özdil, MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı konuşmacı olarak katıldı.

Eğitim-Bir-Sen “20. Millî Eğitimi Şûrası Görüş ve Öneriler” Raporunu Açıkladı

Tarih: 19 Kasım 2021

STK: Eğitim-Bir-Sen

Türü: Rapor

Memur-Sen Genel Merkezi’nde düzenlenen basın toplantısında Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen Genel Başkanı Ali Yalçın Eğitim-Bir-Sen’in hazırladığı “20. Millî Eğitim Şûrası Görüş ve Öneriler” raporunu açıkladı.

Açıklanan rapora göre Türkiye’de öğrencilerin yüzde 31’i avantajlı, yüzde 34’ü karışık, yüzde 35’i ise dezavantajlı okullara gidiyor. Eğitimde fırsat eşitliğinin büyük oranda bölgeler ve okullar arası başarı farklılığının azaltılmasına, bunun ise okulların ortalama başarı seviyesinin yükseltilmesine bağlı olduğunu dile getiren Yalçın, hem sosyo-ekonomik köken hem de başarı açısından birbirine uzak durumdaki öğrencilerin bir arada bulunduğu karışık okulların sistem içindeki ağırlığının en az olduğu dört OECD ülkesinden birisinin Türkiye olduğunu belirtti.

Eğitim-Bir-Sen “Yükseköğretime Bakış 2021” Raporunu Açıkladı

Tarih: 24 Kasım 2021

STK: Eğitim-Bir-Sen

Türü: Rapor

Eğitim-Bir-Sen ve Memur-Sen Genel Başkanı Ali Yalçın, Eğitim-Bir-Sen Stratejik Araştırmalar Merkezi (EBSAM) tarafından hazırlanan Yükseköğretime Bakış 2021: İzleme ve Değerlendirme Raporu’nun detaylarını kamuoyuyla paylaştı.

Konuyla ilgili yazılı bir açıklama yapan Yalçın, yükseköğretimin, günümüzün ekonomik ve toplumsal gelişiminin temel sürükleyici gücü hâline geldiğini ifade etti. Dünyada iş gücü piyasasında meydana gelen değişiklikler neticesinde iş gücü piyasasının giderek daha fazla bilgiye dayalı hâle geldiğini ve daha iyi eğitilmiş bireylerin daha avantajlı olduğunu söyleyen Yalçın, yüksek eğitim düzeyi hem toplumun hem de bireylerin sosyo-ekonomik açıdan refahının artmasında da önemli rol oynadığını belirtti.

“Türkiye’de sivil toplum çalışmasının çok önemli olduğuna hep inandım.”

Aylık olarak gerçekleştirdiğimiz röportaj serisine uzun yıllardır sivil toplum çalışmalarının içinde bulunmuş bir isim olan Halit Bekiroğlu ile devam ediyoruz. Kendisiyle İLKE Vakfı Youtube kanalında başlattıkları “Sivil Toplum” başlıklı video serisi ve sivil toplum kuruluşlarının dijitalleşme performansına ilişkin konuştuk.

İLKE Vakfı Youtube kanalında bir seri başlattınız. Hangi ihtiyaca binaen böyle bir seri yapmaya karar verdiniz?

Türkiye’de sivil toplum çalışmasının çok önemli olduğuna hep inandım. Dönem dönem Türkiye’de siyaset vb alanlar daha çok ön plana çıktı. Örneğin günümüzde daha çok ekonomik meseleler ön plana çıkıyor. Bazen dış politikayla ilgili meseleleri tartışıyoruz. Sivil toplum alanı ihmal edildiğinde aslından konjunktürel meselelere takılıp kalmış oluyoruz. Orta ve uzun vadeli bakış açılarını kaybetmiş oluyoruz. Sivil toplum özellikle orta ve uzun vadeli faaliyet yürütmenin, ortaya bu doğrultuda perspektif koymanın mecrasıdır bence. Bir taraftan siyaset, ekonomi, dış ilişkiler, bürokrasi benzeri alanlar önemsenmeye devam ederken eğer sivil toplum alanı zayıf kalıyorsa, ihmal ediliyorsa o ülke ve vatandaşları konjunktürel ve kısa vadeli olanın ötesine geçemiyor. Sivil toplum alanının önemli olduğuna inandığım için de bu vurguyu hep yaptım. Sağ olsun, İLKE Vakfı’ndaki arkadaşlarımız da YouTube yayınlarında Sivil Toplum başlığında ayrı bir konuşma serisi yürütülmesinin faydalı olacağını düşünmüşler. Böylece başlamış olduk. Doğal seyrinde gidiyor, çok zorlamıyoruz. Hazmede hazmede gitmeye çalışıyoruz. Çok teknik ve bilimsel bir çalışma şeklinde yürütmüyoruz bu yayınları. Daha çok kendi tecrübelerimiz, gözlemlerimiz ve bazı araştırma raporlarında elde ettiğimiz verilerden hareketle kendi yorumumu katarak sunmuş oluyorum. Umarım hem pratik boyutuyla hem teorik tarafıyla ülkemize faydası olur. Özellikle sivil toplum çalışmalarında bulunan insanların ve kurumlarımızın istifade edeceği bir çalışma olur. Sadece sivil toplum alanında çalışma yapanlar değil; aynı zamanda siyasetçilerimizin, akademisyenlerimizin, yer yer kamu görevlilerimizin de faydalanmasını arzu ediyoruz. Çünkü bütün bu alanlar işbirliği halinde ve uyumlu çalıştıklarında daha verimli bir ülkeye dönüşebiliriz. Bu yönüyle umarım sivil toplum alanının daha iyi bilinmesine ve farkındalığının artmasına katkısı olur.

Şimdiye kadar gönüllülük, STK-siyaset ilişkisi ve profesyonelleşme üzerine üç tane video çektiniz. Bu başlıkları belirlerken neye dikkat ediyorsunuz ve başka hangi başlıkları planlıyorsunuz?

Öncelikle İLKE Vakfı'ndaki arkadaşlarımız bir ön hazırlık yapmışlardı, öneri halinde sundular. Ben de bazı eklemeler yapmış oldum. Alanında iyi olan bazı hocalarımız, sivil toplum kuruluşlarında görev almış tecrübeli bazı arkadaşlarımızla istişare ederek geliştirdik. Aslında bu da son şekli değil. Önümüzde planladığımız 4-5 konu daha var; gençlik, dijitalleşme, vakıf kültürü gibi başlıklar var. Ama bu son şekli değil. Çünkü biz yayın yaptıkça bazı öneriler ve eleştiriler de alıyoruz. Hazmede hazmede gidiyoruz dediğim şey de buydu. Devam ederken başlıklarda değişiklik ve yöntemde değişiklikler yapabiliriz. Aslında bu sivil toplum ruhuna ve işleyişine de uygun bir tarz. Çok statik bir yöntemle de gitmemiş oluyoruz. Değişime ve yeniliklere açık, geliştirilmeye müsait bir yöntemle takip ediyoruz bu yayınları.

Uzun zamandır sivil toplumun içinde bulunan bir isimsiniz. Siz, Türkiye sivil toplumunun dijital araçları kullanmadaki performansını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ben şahsen yetersiz buluyorum. Belki şaşıracaksınız. Benim yaş evresi aslında dijitalleşmeyle ilgili daha endişeli yaklaşıyor. Uluslararası sivil toplum kuruluşlarıyla olan tecrübemden hareketle ve dış ticaretle uğraşmamdan kaynaklı zaten dijitalleşmeye daha hazır halde bu çalışmalara girmiş bulunuyorum. O yüzden dijitalleşmenin bazı handikaplarına rağmen kendimizi bu konuda kasmayı doğru bulmuyorum. Aksine bu meselelere fonksiyonel bakıp, bir iletişim mecrası olarak görüp kendi bilgimizi, mesajımızı, derdimizi ulaştırmak istediğimiz insanlara gayet pratik bir şekilde ulaştırma yöntemi olarak görelim ve buraya bence çok takılmayalım. İçeriğe odaklanalım. Yani dijitalleşmenin tartışılmasından öte içerik olarak ne ürettiğimize bakalım. Sivil toplum kuruluşları olarak gerçekte ne yaptığımıza bakalım. Gönüllülük, hayırseverlik, paylaşım, dayanışma gibi alanlarda yaptığımız şeylere odaklandığımızda zaten dijital mecra bunu iletmenin bir yolu, yöntemi haline geliyor. Dün başka yöntemler vardı. Örneğin videokasetler, wolkmenler, çağrı cihazları vardı bizim gençlik dönemlerimizde. Bugün de bu yöntem var. Hiç buralara takılmadan içeriğe, fonksiyonelliğe odaklanmak gerektiğini düşünüyorum. Bu yönüyle yeterince iyi kullanmadığımızı, daha aktif kullanmamız ve bu konuda daha özgüvenli ve cesaretli hareket etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Son olarak eklemek istediğiniz bir şeyler var mı?

Dijitalleşme ile ilgili sivil toplum kuruluşlarındaki en önemli endişe Türkiye'de dışlanmış ve ötekileştirilmiş toplulukların bu alandaki faaliyetleri hep gizli saklı yürümek zorunda kaldığı için, şeffaflıkla ilgili endişeler var ve bu endişe dijitalleşmeye bakışa da yansıyor. Aslında özgüveni olan ve şeffaflıkla ilgili kaygısı olmayan kişi ve kurumlar zaten sosyal medyada da bir şeyi paylaşmak konusunda hem doğal davranmış olurlar hem de açık ve net davranmış olurlar. Çünkü bu gizlilik ve korkudan, endişeden kaynaklı o kaygı, farkında olmadan sosyal medyada da rahat davranmamayı; rahat davranmadığımız için de hata yapmayı beraberinde getiriyor bence. Doğal ve aynı zamanda kimliğimize yakışır şekilde davranabilesek, dijital mecranın günlük yaşamımızdan çok farklı olmadığını ve olmaması gerektiğini de anlamış oluruz. Böylece tutarsızlıklardan, ikircikli tavırlardan, endişeli hallerden, korkudan uzak bir şekilde; paylaşmamız gerekeni paylaşır, mahrem olması gerekeni de mahrem tutarız. Üslubumuz ve hal hareketlerimize de dikkat etmiş oluruz. Aynen gerçek hayatta olduğu ve olması gerektiği gibi.

“STK’ların CİMER ve KDK’ya Dilekçe Hakkı Başvuruları Araştırması” Yayınlandı

Tarih: 19 Kasım 2021 STK: Sivil Sayfalar Türü: Rapor

Sivil Sayfalar’ın ETKİNİZ AB Programı desteği ile hazırladığı “STK’ların CİMER ve KDK’ya Dilekçe Hakkı Başvuruları Araştırması” yayınlandı. İzleme çalışması, “dilekçe hakkı sivil toplum için katılımcı ve insan hakları kriterlerini gözeterek ortamlarda hak ihlallerini gidermede etkili bir yöntem” olduğu tespitinden hareketle hazırlandı.

Sivil Sayfalar’ın dilekçe hakkına ilişkin hazırladığı ikinci rapor “STK’ların CİMER ve KDK’ya Dilekçe Hakkı Başvuruları Araştırması” yayınlandı. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nde CİMER ve Kamu Denetçiliği Kurumu (KDK)’na sivil toplumun yaptığı dilekçe başvurularının düşük olduğu çıkarımını yapan rapora göre, sivil toplum dilekçe hakkını etkin şekilde kullanmıyor. Ayrıca, hak arama özgürlüğünün önemli araçlarından biri olan dilekçe hakkını kullanarak hak ihlallerinin giderilmesi için, Türkiye’de insan hakları kriterlerine uyumlu demokratik ortamın varlığı şart.

Çalışmada, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nde Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) ve Kamu Denetçiliği Kurumu’na (KDK) sivil toplumun yaptığı dilekçe başvuruları, uluslararası insan hakları standartları temelinde değerlendirildi.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nde STK’ların dilekçe başvurularının düşük seviyede kaldığı ve sivil toplumun dilekçe hakkını etkin şekilde kullanmadığı bulgusuna ulaşılan raporda ayrıca, tüm diğer haklar gibi dilekçe hakkı ile hak ihlallerinin giderilmesi için, Türkiye’de insan hakları kriterlerine uyumlu demokratik ortamın varlığı ile mümkün olacağı tespit edildi.

Bu çalışmanın öncesinde, yine ETKİNİZ AB Programı desteği ile Sivil Sayfalar tarafından hazırlanan “STK’ların Dilekçe Hakkı Başvurularının İzlenmesi” başlıklı ilk izleme çalışmasında, sivil toplum aktörlerinin TBMM’de dilekçe almaya yetkili üç ihtisas komisyonuna (Dilekçe Komisyonu, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Kadın-Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu) yaptıkları başvurular analiz edilmişti.

Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği

2003 yılında İstanbul'da kurulan Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) iş ahlakı ve girişimcilik alanlarında faaliyet gösteren bir sivil toplum kuruluşudur.

İGİAD, girişimciliğin teşvik edilmesi ve iş ahlakının yaygınlaştırılması hususunda bilgilendirme, eğitim ve yayın faaliyetleriyle iş dünyasında ahlaki bir duyarlılık oluşturmayı amaçlamaktadır.

İGİAD ahlaki olmayan bir işi meşru kabul etmeyerek piyasa şartlarını yeniden sorgulamakta, hak eksenli bir iş hayatının inşası için gayret sarf etmekte ve helal kazancın adil paylaşımını yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Öte yandan bu yönde çalışacak girişimcileri desteklemekte, onlara rehber olmayı, model sunmayı ve bu bağlamda iş hayatını dayanışma ekseninde yeniden kurmayı amaçlamaktadır.

300'den fazla iş adamı, akademisyen ve profesyonel çalışandan oluşan üye tabanıyla İGİAD, Türkiye'de iş dünyasının gündemine iş ahlakını taşıyan ilk kuruluşlardandır. İGİAD, uyguladığı insani geçim ücreti araştırması, verdiği girişimcilik ödülleri, düzenlediği iş ahlakı zirvesi ve yayımladığı iş ahlakı raporları ile kuruluşundan bugüne Türkiye'deki iş dünyasına önemli katkılar sağlamıştır.

İGİAD, bu amaçlarını gerçekleştirmek için, iş ahlakı ve girişimcilik alanlarında seminer, konferans, panel, sempozyum ve zirve gibi programlar düzenlemekte; periyodik bülten ve alanı ile ilgili hakemli akademik dergi yayımlamakta, raporlar hazırlamakta, kitap yayımı yapmakta; yurt içi ve yurt dışı fuar ziyaretleri, ikili ilişkileri geliştirmek üzere kurum ve iş yeri ziyaretleri gerçekleştirmekte; üyelerine yönelik sektör toplantıları ve çeşitli sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlemektedir.

TAZİYE

Bursa'da lise öğrencilerine yönelik İstanbul Genç İHH tarafından düzenlenecek olan teknoloji kampına konuşmacı olarak giden Genç İHH Başkanı Kağan Talip Tıǒlı, Genç İHH Lise Başkanı Muratcan Kaya, Baykar Uçak Mühendisi Tarık Kesekçi ve Yedi Hilal Teknoloji Takımı sorumlusu Yusuf Taha Göktaş geçirdikleri trafik kazası sonucunda hayatlarını kaybettiler. Kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı dileriz. Mekanları cennet olsun.

BÜLTENDE YER ALAN KURUMLAR

Temiz Hava Hakkı Platformu: Temiz Hava Hakkı Platformu 2015 yılında sağlık ve çevre alanında çalışan 17 meslek odası ve sivil toplum kuruluşu tarafından kuruldu.

ÇEKÜL (Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı): Türkiye’nin doğal, tarihsel ve kültürel varlıklarını korumak amacıyla 1990 yılında vakıf statüsünde kuruldu. Kuruluşundan itibaren doğa-kültür-insan arasındaki yaşamsal uyumun savunucusu olan ÇEKÜL, “Doğa ve Kültürle Varız” sloganıyla faaliyet yürütüyor.

Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye: 1994 yılından beri Türkiye’de faaliyet gösteren Heinrich Böll Stiftung Derneği, Alman Yeşiller Partisine yakın, bağımsız politik bir sivil toplum kuruluşudur. Dünyadaki “Yeşil Hareket” ailesinin bir parçası olmakla beraber, bağımsız bir kuruluştur.

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı: İLKE Vakfı, İslami ve insani değerleri yaşatmak ve yaşanmasına vesile olmak amacıyla kurulmuştur. Her biri alanlarında öncü ve önemli faaliyetler yapan İlmî Etüdler Derneği (İLEM), Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER), Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD), İLKE çatısı altında yer almaktadır. Ayrıca vakıf bünyesindeki İslam İktisadı Araştırma Merkezi (İKAM), Eğitim Politikaları Araştırma Merkezi (EPAM) ve Toplumsal Düşünce ve Araştırmalar Merkezi (TODAM) ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürmektedir.

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği: 2015 yılından beri Türkiye’de barışçıl toplanma özgürlüğüne yönelik ihlalleri izleme ve raporlama çalışması yapan dernektir.

İstanbul Politikalar Merkezi: Demokratikleşmeden iklim değişikliğine, transatlantik ilişkilerden çatışma analizi ve çözümüne kadar, önemli siyasal ve sosyal konularda uzmanlığa sahip, çalışmalarını küresel düzeyde sürdüren bir politika araştırma kuruluşudur.

İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı (İHH): 1992 yılında başlayan Bosna Savaşı’na kayıtsız kalamayan gönüllülerin başlatmış olduğu insani yardım çalışmaları neticesinde 1995 kurumsallaşmış ve vakıf olarak yapılandırılmıştır. Merkezi İstanbul olan İHH, bugün dünyanın pek çok bölgesinde faaliyet göstermektedir.

Eğitim-Bir-Sen: Memur-Sen Konfederasyonu’na bağlı Eğitimciler Birliği Sendikası (Eğitim-Bir-Sen), 14 Şubat 1992 tarihinde eğitimci, şair ve yazar Mehmet Akif İnan ve arkadaşları tarafından kurulmuştur.

ADİL, HAKKANİYETLİ VE MÜREFFEH BİR TOPLUM

İLKE
ilim kültür eğitim vakfı

todam
TOPLUMSAL DÜŞÜNCE VE ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul
Telefon: +90 216 532 63 70 E-posta: todam@ilke.org.tr Web: ilke.org.tr/todam

[f](#) [t](#) [@](#) [v](#) ilkevakfi